

RACHEL HOLLIS

GATA CU
SCUZELE!

CUM SĂ NU-ȚI MAI FIE RUȘINE SĂ-ȚI URMEZI VISURILE

Traducere din engleză de
Ianina Marinescu

Editori:
SILVIU DRAGOMIR
VASILE DEM. ZAMFIRESCU
MAGDALENA MĂRCULESCU

Director:
CRINA DRĂGHICI

Redactare:
DOMNICA DRUMEA

Design copertă: Samy Lane c/o The Hollis Company
Design original © 2019 HarperCollins Leadership
Foto copertă © Jorge Macias
Foto autor © Alexa Sorensen c/o The Hollis Company

Director producție:
CRISTIAN CLAUDIU COBAN

Dtp:
GABRIELA ANGHEL

Corectură:
ANCA BACIU
LORINA CHIȚAN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HOLLIS, RACHEL

Gata cu scuzele!: cum să nu-ți mai fie rușine să-ți urmezi visurile /
Rachel Hollis; trad. din engleză de Ianina Marinescu. - București: Lifestyle
Publishing, 2019
ISBN 978-606-789-181-2

I. Marinescu, Ianina (trad.)

159.9

Titlul original: GIRL, STOP APOLOGIZING: A SHAME-FREE PLAN
FOR EMBRACING AND ACHIEVING YOUR GOALS
Autor: Rachel Hollis

Copyright © 2019 by Rachel Hollis

Published by arrangement with HarperCollins Leadership,
a division of HarperCollins Focus, LLC

Copyright © Lifestyle Publishing, 2019
pentru prezenta ediție

Lifestyle Publishing face parte din Grupul Editorial Trei

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.lifestylepublishing.ro

ISBN 978-606-789-181-2

Cuprins

<i>Introducere. Ce-ar fi dacă...</i>	9
--	---

PARTEA I. SCUZE LA CARE SĂ RENUNȚI	27
Scuza 1: Alte femei nu fac așa	29
Scuza 2: Nu sunt o persoană orientată către scop	44
Scuza 3: Nu am timp	49
Scuza 4: Nu sunt suficient de bună ca să reușesc	58
Scuza 5: Nu pot să-mi urmez visul și să fiu în continuare o mamă/ fiică/angajată bună	72
Scuza 6: Eșecul mă îngrozește	84
Scuza 7: Nu e ceva nou	92
Scuza 8: Ce-o să zică lumea?	100
Scuza 9: Fetele bune nu dau din coate	111

PARTEA II. COMPORTAMENTE PE CARE SĂ LE ADOPTĂ	121
Comportamentul 1: Încetează să mai ceri voie	123
Comportamentul 2: Alege un vis și implică-te cu totul în realizarea lui	132
Comportamentul 3: Fii ambițioasă!	146
Comportamentul 4: Cere ajutor	150
Comportamentul 5: Pune bazele succesului	160
Comportamentul 6: Nu le mai permite altora să te convingă să renunți	178
Comportamentul 7: Învață să spui nu	186

PARTEA III. ABILITĂȚI PE CARE SĂ CONTEZI	193
Abilitatea 1: Planificarea.....	195
Abilitatea 2: Încrederea în sine.....	211
Abilitatea 3: Perseverența.....	227
Abilitatea 4: Eficiența	233
Abilitatea 5: Gândirea pozitivă.....	244
Abilitatea 6: Tu ești la cârmă!	249
 Concluzie. Crede în tine, fată!	255
 <i>Mulțumiri</i>	<i>258</i>
 <i>Despre autoare</i>	<i>261</i>
 <i>Note.....</i>	<i>262</i>

Introducere

Ce-ar fi dacă...

Când m-am apucat să scriu această carte, eram convinsă că o să-i pun titlul *Scuze, dar nu-mi cer scuze*. Și, da, m-am inspirat pentru asta din cântecul lui Demi Lovato*. De fapt, aș merge și mai departe și aș afirma că acel cântec a fost cel care m-a determinat să scriu cartea de față.

Îți propun să-ți imaginezi vara lui 2017, când am auzit pentru prima dată această melodie. Era o dimineață însorită de luni. Știu că era luni, pentru că toți oamenii mei dansau în jurul mesei de conferințe, pregătindu-se pentru prima noastră ședință săptămânală. Și știu că era însorită, pentru că era vară în Los Angeles — iar impozitul exorbitant pe proprietăți face ca lucrurile să rămână încinse, iar temperatura să nu scadă niciodată sub 23° C.

Noi întotdeauna dansăm înaintea unor ședințe importante pentru că asta ne dă energie și ne face mintea să zbârâie. În fiecare săptămână (ca să nu se supere nimeni), este atribuit prin rotație rolul de DJ — persoana care alege muzica menită să ne stimuleze. În vara respectivă, toată lumea (în afară de mine) avea sub 28 de ani, așa că erau numai unul și unul din generația milenialilor — deci nu știam niciodată la ce să mă aștept. În acea zi de luni am auzit pentru prima dată piesa lui Demi Lovato.

Și am iubit-o din prima.

* Referire la melodia *Sorry Not Sorry*. (N.t.)

Dacă nu ai dansat niciodată pe această piesă, atunci trebuie să o adaugi imediat la lista ta de melodii pe care te antrenezi. Este stimulatorie și distractivă, având o impertinență dusă la extrem — exact acel tip de inspirație necesar înaintea unei ședințe intense de cardio sau înaintea primului tur de alegeri locale.

Demi ne spune că arată de milioane și se simte de milioane și-și trăiește viața așa cum vrea. Și se scuză că nu-și cere scuze. Trăiesc pentru genul acesta de muzică. Este revigorantă, te prinde și se potrivește mănășă în arsenalul de melodii la care recurg ca să-mi dea energie sau să-mi ridice moralul.

După acea primă experiență, am făcut o obsesie din piesa lui Demi. O ascultam la duș, la sală, în mașină — ba chiar am mers atât de departe încât să pun o variantă modificată pentru copii atunci când erau și copiii de față, doar ca să o pot asculta încontinuu. Asta da implicare, prieteni! Oricine a ascultat vreodată variantele modificate pentru copii ale melodiilor la modă poate să confirme că e ca și cum ai trece prin infernul parentajului, dar atât de mult mi-a plăcut această melodie! O ascultam tot timpul și, în cele din urmă, mi-a răsarit în minte o întrebare: *Pentru ce nu mi-aș cere scuze?*

Vedeți voi, Demi nu-și cere scuze pentru că-și trăiește viața așa cum vrea. Nu-și cere scuze că arată bine sau că se simte bine și nici că-l face gelos pe fostul iubit sau că face o baie cu spumă într-un jacuzzi în sufragerie — asta dacă ne luăm după videoclipul melodiei. Dar eu? Care sunt lucrurile din viața mea pentru care refuz total să-mi cer scuze?

Mi-aș dori să pot spune că fiecare parte a vieții mele cuprinde o lungă listă de lucruri pentru care nu dau doi bani pe ce cred ceilalți, dar asta n-ar fi adevărat, indiferent cât de mult îmi doresc să fiu acum un exemplu pentru tine.

Printre altele, anul trecut de Crăciun mi-am petrecut cea mai mare parte a timpului în pat, având bronșită. Am profitat de asta și am citit multe romane istorice de dragoste, în care acțiunea se desfășura în epoca Regenței, cu duci visători care spun mereu chestii de genul: „Evangeline, nu dau doi bani pe ce crede lumea!”, chiar înainte de a o săruta pe eroină cu pasiunea a zece mii de sori sau măcar pe-aproape. Decizia mea pentru noul an a fost să încep să folosesc sintagma *nu dau doi bani* în discursul de zi cu zi. Deja mi-am îndeplinit visul, și nu este decât 2 ianuarie. Ura!

Dar, sincer vorbind, ca multe alte femei, sunt pe cale să-mi depășesc nevoia de-o viață de a le face altora pe plac. Mă străduiesc tot timpul să-mi văd de viață fără să mă preocup de părerile altora, dar sincer îți spun că nu-mi iese de fiecare dată. Da, chiar și eu, sfătuitoarea de profesie, sunt prinsă uneori în capcana poverii apăsătoare a așteptărilor celorlalți și trebuie să negociez cu mine însămi ca să nu cad în această capcană. Dar fii convinsă că sunt domenii unde îmi iese cu desăvârșire. Există segmente întregi ale vieții mele pentru care m-am străduit să nu mă las distrasă de la propriile valori și să nu-mi fac griji referitor la ce-ar putea crede alții. Cel mai grăitor exemplu în acest sens? Visurile mele mărețe, îndrăznețe. Stabilirea unor țeluri revoltător de înalte. A fi mândră de faptul că sunt o mamă care lucrează, în loc să mă las atrasă în acel tip special de descurajare izvorât din vinovăție. Îndrăzneala de a crede că pot schimba lumea ajutând femei ca tine să se simtă curajoase, mândre și puternice.

Din când în când, poate că mă las prinsă în capcana vreunei necunoscute de pe internet care zice ceva de rău despre părul meu, despre hainele mele sau despre stilul meu literar — dar nu-mi mai petrec nicio secundă

preocupându-mă de ce cred alții despre mine fiindcă am visurile pe care le am.

Să accepți ideea că poți să-ți dorești lucruri pentru tine, chiar dacă nimeni altcineva nu înțelege motivele de la baza lor, este cea mai eliberatoare și mai puternică senzație din lume. Vrei să fii învățătoare? Minunat! Vrei să-ți deschizi un salon de coafură pentru căței, specializat în vopsirea în roz a pudelilor? Excelent! Vrei să strângi bani ca să pleci într-o vacanță luxoasă în care să te recomanzi drept Bianca, deși numele tău real este Pam? Fantastic!

Indiferent de vis, este al tău, nu al meu. Nu trebuie să te justifici pentru el, căci, atâta timp cât nu ceri aprobarea cuiva, atunci nici nu ai nevoie de permisiunea cuiva. De fapt, ziua în care înțelegi că n-ai motive să-ți justifici visurile în fața nimănui este ziua în care începi cu adevărat să pășești pe calea către a deveni cine ești menită să fii. Nu vreau să spun că trebuie să le arăți tuturor degetul mijlociu, ca în cântecul lui Beyoncé. Nu vreau să spun că trebuie să fii răutăcioasă și nepoliticoasă și să faci caz de țelurile tale în fața altora. Ci că trebuie să te concentrezi pe visul tău, să muncești și să te zbați pentru el și să încetezi să te mai simți vinovată pentru asta!

Din păcate, sunt oameni care nu trăiesc această experiență niciodată în viața lor. Femeile mai ales sunt foarte dure cu ele însele și se conving singure să renunțe la visurile lor chiar înainte să le dea o șansă.

Ceea ce e o mare greșeală.

Oamenii cărora le este teamă să-și dea o șansă au atâta potențial nefolosit. Chiar acum sunt femei care citesc aceste rânduri și care au idei de organizații nonprofit care să schimbe lumea... asta dacă ar avea curajul de a-și urma visurile. Sunt femei care citesc aceste rânduri și au potențialul

de a pune bazele unei companii care să le schimbe viața de familie — viețile altora fiind la rândul lor influențate pozitiv de afacerea clădită, asta dacă ar avea îndrăzneala să creadă că o să le iasă. Chiar acum sunt femeii care citesc aceste rânduri și care ar inventa următoarea aplicație extraordinară, ar crea următoarea colecție vestimentară fabuloasă, ar scrie următorul mare bestseller sau ar crea niște produse de înfrumusețare din care noi toate să facem o obsesie — asta dacă ar crede în ele însele.

Un vis pornește întotdeauna de la o întrebare, iar întrebarea este întotdeauna o variațiune pe tema lui *Ce-ar fi dacă...*

Ce-ar fi dacă mi-aș relua studiile?

Ce-ar fi dacă aș încerca să construiesc asta?

Ce-ar fi dacă m-aș forța să alerg 42 km?

Ce-ar fi dacă m-aș muta în alt oraș?

Ce-ar fi dacă aș fi eu cea care să schimbe sistemul?

Ce-ar fi dacă Dumnezeu a avut motivele lui pentru care m-a făcut să-mi doresc asta?

Ce-ar fi dacă aș contribui și eu cu ceva la contul nostru bancar?

Ce-ar fi dacă aș scrie o carte care să-i ajute pe oameni?

În acest *ce-ar fi dacă* stă posibilitatea de a bate la ușa inimii tale, implorând-o să-ți dea curajul de a-ți învinge toate fricile din minte. Acest *ce-ar fi dacă* are motive să fie acolo. Acest *ce-ar fi dacă* este reperul tău. Acest *ce-ar fi dacă* îți indică pe ce anume să te concentrezi în continuare.

Dacă fiecare femeie care simte acest *ce-ar fi dacă* în inima ei i-ar da voie să-i hrănească dorința arzătoare de a-și urma

calea, nu doar că ar fi extrem de surprinsă văzând de ce este în stare, dar ar ului pe toată lumea. Sunt convinsă că, dacă oricare dintre noi am trăi pur și simplu urmând calea care ne conduce către răspunsul la această întrebare, efectul asupra lumii din jur ar fi fantastic.

Oamenii de știință estimează că ne folosim doar 10% din creier. Dar ai văzut vreodată vreunul dintre acele filme în care protagonistul are dintr-odată acces la tot creierul său? Ia o pastilă sau este antrenat de o agenție guvernamentală secretă și, brusc, poate să îndoieie metalul cu mintea și să rezolve în doar câteva ore criza sărăciei mondiale pentru că se folosește de întregul său potențial. Sunt convinsă că pe lume sunt multe femei asemenea lui Peter Parker înainte de a fi mușcat de păianjenul radioactiv — funcționează numai cu o mică parte din potențialul lor pentru că nu au dat de un catalizator suficient de puternic care să-l deblocheze în întregime.

Doar un număr mic de oameni sunt încurajați încă din copilărie să creadă în ei înșiși și în potențialul lor. Oamenii care au acces la educație tind să vadă mai multe posibilități. Oamenii cărora li se spune că sunt valoroși de la o vârstă fragedă sunt mult mai înclinați să creadă în capacitățile lor la maturitate. Oamenii care au mai multe resurse percep de regulă un obiectiv ca fiind mai ușor de atins decât cei cu mai puține resurse. Dar dacă n-ai fost crescută să crezi în tine? Dacă n-ai avut acces la educație sau la mai multe resurse? Cât de probabil ar fi să crezi că ești capabilă de mult mai mult? Cât de probabil ar fi să-ți urmezi scopul când ești deturnată de la drumul tău?

Dar dacă l-ai urma? Dacă ai crede cu adevărat în tine? Și nu doar tu, dar ce-ar fi dacă femei foarte diferite din toate colțurile lumii ar lua hotărârea să înlocuiască așteptările

celorlalți cu propria lor reprezentare despre cine ar putea fi?

Poți să-ți imaginezi dacă 25% sau 15% sau fie și numai 5% dintre femeile din lume s-ar hotărî să-și urmeze propriul *ce-ar fi dacă*? Poți să-ți imaginezi cum ar fi dacă ar înceta să-i mai permită vinovăției sau rușinii de a nu fi un anumit tip de femeie să le strivească potențialul? Îți poți imagina avântul exponențial pe care l-am vedea în toate domeniile, de la artă la știință și de la tehnologie la literatură? Poți să-ți imaginezi cât de bucuroase și de împlinite ar fi aceste femei? Poți să-ți imaginezi efectul pe care l-ar avea asta asupra familiilor lor? Dar asupra comunității? Ori asupra altor femei care le-ar vedea reușita și s-ar lăsa inspirate și încurajate de asta ca de un catalizator pentru a face o schimbare în propria viață? Dacă ar avea loc o astfel de revoluție — revoluția lui *ce-ar fi dacă* — am schimba lumea.

De fapt, cred că *putem* schimba lumea. Însă mai întâi trebuie să încetăm să mai trăim cu frica de a nu fi judecate pentru ceea ce suntem.

Stau aici de douăsprezece minute, în încercarea de a-mi da seama cum să încep acest subiect de discuție, dar știi ce? Suntem femei în toată firea; putem să-i facem față. Putem face față unei conversații reale. Putem să facem față când cineva ne ia viața la puricat și putem să recunoaștem unele adevăruri grele care ne trag înapoi.

Așa că, uite unul dintre ele: femeile se tem de ele însele.

Da, e adevărat! Dacă nu ne-ar fi teamă de propria persoană, n-am pierde atâta timp tot cerându-ne scuze pentru ceea ce suntem, pentru ceea ce ne dorim de la viață și pentru timpul de care avem nevoie ca să facem asta.

În cazul unei femei obișnuite, povestea sună cam așa. Când vii pe lume, ești într-un tot tu însăși. Nu e o decizie conștientă aceea de a fi exact ceea ce ești; ești așa în mod instinctiv. Ai urlat? N-ai scos un sunet? Ai tânjit după alint? Ți-a fost foarte bine fără compania altora?

Nevoile tale au fost simple, ți-era limpede ce voiai și nu ți-a trecut o clipă prin cap să fii într-un anumit fel — existai pur și simplu. Apoi ceva s-a schimbat. S-a întâmplat ceva de proporții, ceva care avea să-ți modeleze tot restul vieții, chiar dacă n-aveai cum să fii conștientă de asta la momentul respectiv.

Ai învățat lecția așteptărilor celorlalți.

Și iată-te pe tine, acel bebeluș adorabil care dintr-odată nu mai coopera. Oamenii așteptau de la tine să faci lucruri: să nu-ți mai arunci biberonul pe jos, să nu mai țipi când nu ți se face pe voie, să începi să mergi la toaletă ca o persoană normală, să încetezi să-ți mai muști fratele doar pentru că așa îți vine. În perioada în care ai trecut de la a fi acceptată într-un tot la a trebui să te ridici la nivelul anumitor așteptări s-au petrecut două lucruri esențiale.

Primul este că ai învățat să trăiești în cadrul normelor sociale. Iar acesta e un lucru bun, fată dragă, pentru că, dacă ai continua să porți scutece la 32 de ani fiindcă nu te-a ajutat nimeni să mergi la toaletă, n-ar mai fi deloc drăguț.

Al doilea lucru care s-a întâmplat e că ai învățat cum să obții atenție, iar pentru un copil, atenția este echivalentul iubirii. De fapt, dacă nu înveți niciodată altceva, îți trăiești întreaga viață crezând că dacă te observă cineva înseamnă că te iubește. A se vedea social media ca întreg.

Fii atentă, urmează să-ți spun ceva care să te ajute să înțelegi practic orice persoană pe care o cunoști și probabil și pe tine însăși. Ca nou-născut, ai avut nevoie constant de

îngrijire și atenție ca să supraviețuiești, dar la un moment dat, n-ai mai primit acea atenție totală, pentru că n-ai mai avut nevoie de ea. Însă a continuat să-ți placă să fii luată în seamă (erași totuși doar un copilăș), iar mintea ta isteasă a început să testeze diverse modalități de a primi atenție la cerere. Unii copii mici primesc atenție când sunt afectuoși, așa că învață să fie dependenți de asta. Alți copii mici primesc atenție când fac ceva care stârnește râsul părinților, prin urmare, învață să distreze. Unii copii mici învață că primesc atenție dacă fac ceva bun, laudat de toată lumea; și devin dependenți de rezultate. Alți copii mici observă că, atunci când cad și se lovesc sau când se îmbolnăvesc, mama le acordă mai mult timp și e mai grijulie cu ei; și așa ia naștere un ipohondru. Sunt și copii care nu primesc deloc atenție indiferent ce-ar face, așa că dau din picioare și țipă și fac o criză de nervi. Să fii furios e mai bine decât să fii ignorat. Obiceiurile din copilărie rămase nemodificate se transformă în feluri inconștiente de a fi.

Știi că sună ca o generalizare lipsită de nuanțe și uniformizatoare, dar, serios, pune-ți întrebarea dacă nu cumva atitudinea asta seamănă cu a unor adulți pe care-i cunoști. Există cineva în viața ta care are mereu probleme? Căruia îi cade cerul în cap în orice zi a săptămânii? Asta pentru că problemele respective îi asigură atenția după care tânjește. Știi pe cineva care să fie obsedat de rezultate? Un împătimit de muncă? Care trage de sine fără pauză? Probabil pentru că — la fel ca mine — a primit atenție când a realizat ceva în copilărie, iar de acest obicei e greu de scăpat. Știi vreo femeie care pare absolut neajutorată? Care are tot timpul nevoie de cineva care să o ajute, să-i rezolve problema sau să o sfătuiască în privința oricărei decizii? Sunt gata să pun pariu până la ultimul bănuț că e din cauză că a fost crescută

într-o familie care i-a băgat pe gât toate aceste minciuni sau i-a controlat până târziu fiecare decizie luată, încât ea nu mai are deloc încredere în faptul că este o persoană capabilă.

Ideea e că învățăm de la vârste foarte fragede că există lucruri pe care le putem face pentru a primi atenție și, chiar dacă acțiunile specifice privind modul în care facem asta se modifică în timp, felul general în care suntem învățați să obținem atenție în copilărie — de la a fi amuzanți la a fi obsedați de rezultate, bolnavi cronic, excesiv de furioși sau tot timpul în criză — rămâne de cele mai multe ori neschimbat și influențează modul în care căutăm atenția celorlalți la maturitate.

În cazul meu, de fiecare dată reușeam doar prin rezultate să primesc atenție din partea părinților mei. Din asta am învățat, încă de la o vârstă foarte fragedă, că, dacă voiam să fiu iubită, trebuia să fac lucruri prin care să le câștig afecțiunea. M-au iubit părinții mei? Fără îndoială. Dar pe un copil pentru care atenția echivalează cu manifestările de afecțiune, absența acesteia îl face să învețe cu disperare tot ce poate face pentru a o primi.

Prin urmare, să recapitulăm. Ești mică și înveți că prin anumite comportamente primești atenție. Asta începe să se imprime în ființa care urmează să devii. Dar acesta nu este singurul lucru dureros pe care-l înveți. Cam pe la aceeași vârstă înveți nu doar cum să obții afecțiune, dar și se spune și *cine va trebui să fii* pentru a continua să o primești.

Te-ai gândit vreodată cât din viața ta actuală este de fapt rezultatul unor alegeri și care sunt domeniile în care ai făcut practic doar ce se aștepta de la tine?

Eu am fost crescută știind că mă voi căsători și voi face copii... repede chiar. În micul meu oraș natal, majoritatea colegelor mele de liceu aveau primul copil pe la 19 ani.

Când am avut primul meu copil, la 24 de ani, eram practic bătrână.

Douăzeci. Și. Patru.

Dar în lumea reală? Retrospectiv, mi se pare o vârstă foarte tânără. Ideea ca unul dintre copiii mei să aibă un copil la 24 de ani îmi provoacă palpitații. Viața e atât de bogată, sunt atâtea lucruri de văzut, atâtea lucruri pe care nu le știi despre tine la acea vârstă! Nu pot spune că aș schimba ceva referitor la vârsta la care m-am căsătorit sau am făcut copii, căci asta ar însemna să nu am copiii pe care-i am acum. Dar, cu cât înaptez în vârstă, cu atât îmi dau mai mult seama că am fost crescută să cred că adevărata mea valoare consta în rolul pe care aveam să-l joc pentru alți oameni. Până la urmă, să fii considerată o soție bună, o mamă bună sau o fiică bună rareori se bazează pe cât de autentică ești tu față de tine însăși.

Nimeni nu rămâne duminica după slujbă să zică: „Iat-o pe Becca. Știi că e foarte devotată ideii de auto-îngrijire. Ce mamă bună!“ Sau: „Oh, uite! Tiffany se antrenează pentru următorul ei semimaraton. Uite câte ore petrece ca să fie cât mai în formă. Ce soție bună!“ Dacă astfel de discuții au loc, n-au loc prin împrejurimile orașului în care am crescut eu. Nu, acolo de unde vin eu, femeile sunt învățate că pentru a fi o femeie bună trebuie să fii bună cu alții. Dacă ai niște copii fericiți, atunci ești o mamă bună. Dacă ai un bărbat fericit, atunci ești o soție bună. Cum rămâne cu o bună fiică, angajată, soră, prietenă? Întreaga ta valoare e strâns legată de fericirea altor oameni. Cum poate cineva să se descurce să fie la înălțime cu toate astea întreaga viață? Cum poate cineva să viseze la mai mult? Cum poate cineva să urmeze calea propriului *ce-ar fi dacă*, dacă are mai întâi nevoie de aprobarea altcuiva?

Nici nu e de mirare că sunt atâtea femei care-mi scriu că s-au pierdut pe ele însele! Sigur că s-au pierdut! Dacă-ți trăiești viața doar pentru a le face celorlalți pe plac, uiți ce anume te face pe tine *tu*. Dar dacă încă nu ți-ai găsit partenerul de viață sau n-ai nicio dorință de a face copii? Nu ești decât o femeie de nimic pentru că nu există nimeni pentru care să fii bună?

Nu. Sigur că nu. Ești o ființă care are propriile speranțe și dorințe, scopuri și visuri. Unele sunt foarte mici („Vreau să scriu poezie“), altele sunt imense („Vreau să creez o companie de milioane de dolari“), dar toate sunt ale tale și sunt valoroase pur și simplu pentru că tu ești valoroasă. Ai voie să-ți dorești mai mult pentru tine însăși din unicul motiv că te face fericită. N-ai nevoie de permisiunea nimănui și evident că nu trebuie să te bazezi pe sprijinul nimănui drept catalizator pentru a ajunge unde îți dorești.

Din păcate, multe femei sunt preocupate de ce-ar crede lumea despre obiectivele pe care și le-au stabilit pentru ele însele. Așa că, în loc să și le urmeze, își lasă visurile să moară. Sau le urmează în secret, ori mai rău — cu sentimentul enervant că i-au dezamăgit pe cei din jur fiindcă fac ceva pentru ele în loc să facă pentru ceilalți. Trăiesc cu vină, rușine și frică. *Ce-ar fi dacă* încetează să mai fie o posibilitate cât de mică dintr-un colț al sufletului și devine în mintea lor o litanie de învinuiri. *Dar dacă dau greș? Dar dacă o să râdă de mine? Dar dacă e o pierdere de vreme? Dar dacă o să fie furioși pe mine? Dar dacă o să creadă că sunt avidă? Dar dacă irosesc tot acest timp pe care altfel l-aș fi putut petrece cu familia mea?*

Ajunse aici, frica ne domină existența și ne împiedică să mergem mai departe, oricât de puțin. Putem ajunge să trăim cu o imensă frică de eșec și cu un mare complex al perfecționistului. Sau poate că ne e frică pentru că alții au

obținut deja lucrurile la care și noi visăm, și-atunci ce rost mai are? Sau poate că ne temem să nu ne simțim stânjenite că ieșim (iarăși) în evidență. Sau ne temem că nu suntem suficient de deștepte, de drăguțe, de tinere, de coapte... sunt atâtea feluri în care să nu fii „suficient de“.

Ca femei, avem o viață plină de minciuni care ne alimentează fricile. O viață în care am crezut că valoarea noastră stă în primul rând în capacitatea de a-i face pe alții fericiți. Referitor la visurile noastre, ne este teamă de atât de multe lucruri, dar frica noastră cea mai mare e să nu fim judecate că avem aceste visuri.

E o porcărie.

Și e timpul s-o spunem. E o porcărie această minciună din viața mea și spun că e o porcărie și în numele tău.

La începutul fiecărui an, stau și mă gândesc la o tematică pe care să o abordez. Încerc să concep un mesaj pentru voi, pentru comunitatea mea, pentru acest grup de femei care e alături de mine online. Când am început să scriu cartea de față, m-am întrebat ce vreau să vă transmit vouă, femei, surori, fiice, prietene și femei singure. Ce mi-aș dori să știți. Iar răspunsul care mi-a venit din suflet a provenit din acest *ce-ar fi dacă*.

Dacă e să-ți spun ceva, dacă e să te conving de ceva, acel ceva este că ești făcută pentru mai mult. Ești făcută să ai visurile pe care ți-e frică să le ai. Ești făcută să faci lucrurile pentru care nu crezi că ești calificată. Ești făcută să fii un lider. Ești făcută să-ți aduci contribuția. Ești făcută să aduci o schimbare pentru totdeauna, și în comunitatea ta, și în lumea întreagă. Ești făcută să fii mai mult decât ești astăzi și — asta e partea importantă — ce înseamnă pentru tine mai mult s-ar putea să nu corespundă cu ce înseamnă pentru mine sau pentru altcineva.